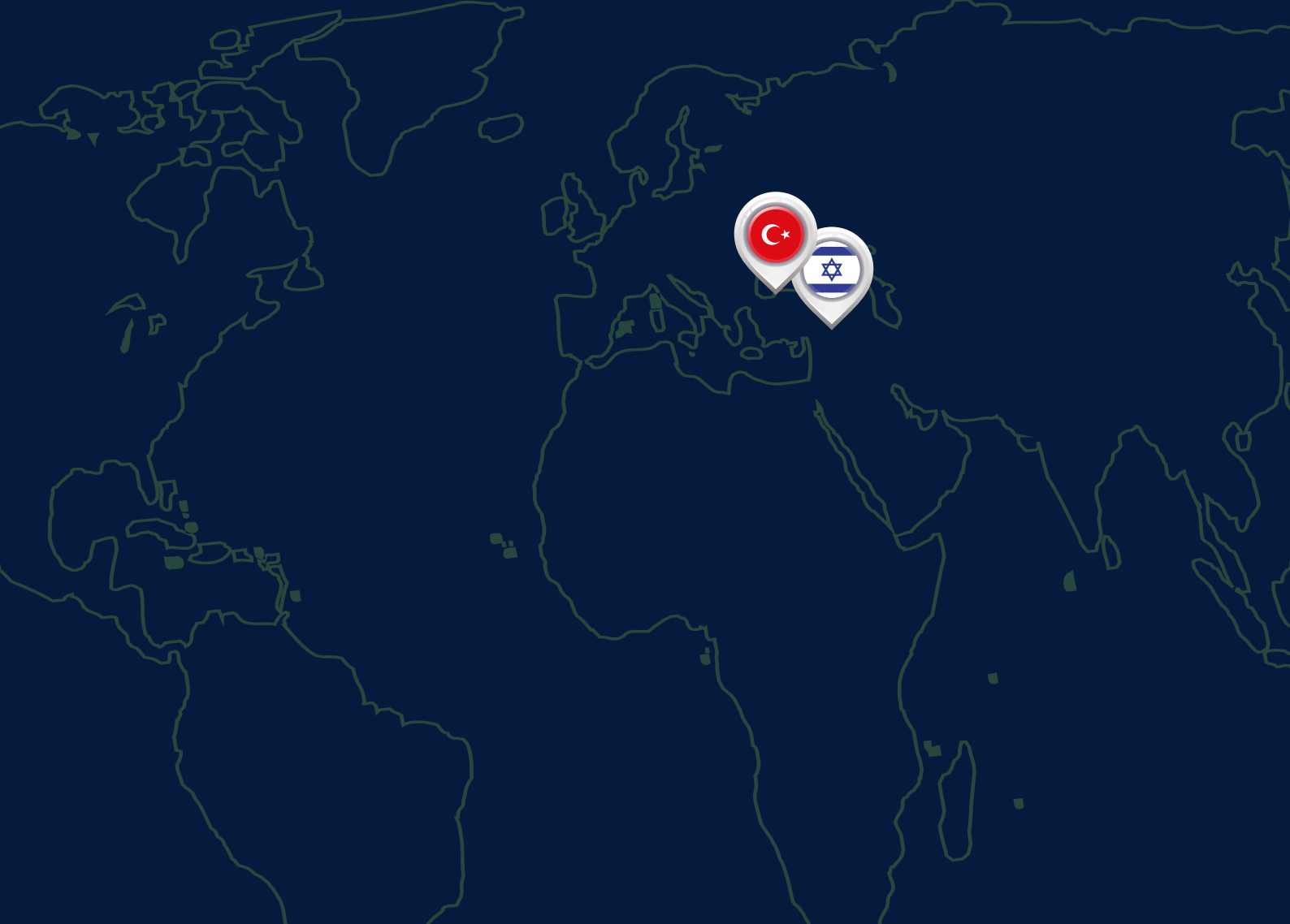


# İSRAİL

Ticarette En Yüksek Paya Sahip Ürünlerin  
**RCA Analizi**



## İSRAİL

### Ticarete En Yüksek Paya Sahip Ürünlerin RCA Analizi



EKONOMİK ARAŞTIRMALAR

## METODOLOJİ

Çalışmanın temel maksadı, 2011-2020 döneminde dünya ticaretinde en çok ihracatı gerçekleştirilen ilk 250 4'lü HS kod çerçevesinde, Türkiye'nin küresel ticaretteki mevcut konumunu ortaya koymaktır. Bu kapsamda öncelikle dünya ticaretinde 2011-2020 yılları arasında en çok ihracatı ürünler tespit edilmiş, ardından ise Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Endeksi kullanılarak ülkelerin söz konusu HS kodlarındaki ithalat pozisyonları karşılaştırılmıştır.

Çalışmanın bir sonraki bölümünde ise Birleşik

Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan, Mısır ve İsrail için ilk 100 4'lü HS kod ve tespit edilen rekabet avantaj/dezavantaj durumları analiz edilerek, sonuçlara ulaşılmıştır. Bir ülkenin ihraç ettiği ürünlerde rekabet avantajına sahip olduğu ürünün tespit edilmesine yönelik çeşitli yöntemler vardır. Bu tür ürünlerin tespit edilip o ürün üzerinde uzmanlaşmaya gidilmesi uluslararası piyasalarda ülkeye rekabet açısından avantaj getirecektir. Dezavantajlı bir ürünün üretiminde ve ticaretinde ısrar etmek ise yurt içi kaynakların verimliliğini olumsuz etkileyecektir.

$RCA^i_k: (X^i_k / X^i) / (X_k / X)$ ; $i$ : ülke, $k$ : ürün	
$X^i_k$ :	$i$ ülkesinin $k$ ürünü için yıl içindeki toplam ihracatı
$X^i$ :	$i$ ülkesinin yıl içindeki toplam ihracatı (bütün ürünlerin toplam ihracatı)
$X_k$ :	$k$ ürünü için yıl içindeki dünya toplam ihracatı
$X$ :	yıl içindeki dünya toplam ihracatı (bütün ürünlerin toplam ihracatı)

Yukarıdaki formül ile elde edilen RCA değerleri, bir ülkenin seçilen ürün grubunda o yılki avantajını/dezavantajını göstermektedir. Skorumun 1 puanın üzerinde olması, o ülkenin söz konusu üründe avantajlı olduğunu, 1'inde altında olması durumu ise görece dezavantajlı

olduğunu göstermektedir. Özellikle yakın pazarlarda elde edilen ve halihazırda başarılı bir şekilde ihraç edilen ürünlerin uzak pazarlarda da benzeri bir performans gösterebilmeleri adına nokta atışı ürün grubu tespitleri gerçekleştirilmiştir.



# TÜRKİYE-İSRAİL

## Siyasi ve Ticari İlişkiler

İlk dört ayda **İsrail'e ihracat %35** arttı.

Türkiye ve İsrail, bölgenin iki güçlü ve dinamik ülkesi olarak dönemsel olarak ikili ilişkilerinde sorunlar yaşasalar da ülkelerin ulusal çıkarları doğrultusunda her zaman diyalog kanallarını açık tutmuş ve iş birliğini önemsemiştir.

Türkiye-İsrail arasında son dönemlerde yakınlaşan ilişkiler İsrail Cumhurbaşkanı Yitzhak Herzog'un 10-11 Mart'ta Türkiye'ye resmi bir ziyaret gerçekleştirmesiyle en üst düzeyde resmiyet kazanarak devam etmektedir. 14 yıl sonra ilk defa İsrail'den

bir lider Türkiye'yi ziyaret etmiştir. Yeni dönemde ikili ilişkilerin istikrarlı alanı olan dış ticaretin güçlenmesi beklenmektedir.

2010 yılında iki ülke arasında birtakım anlaşmazlıkların ardından 2016 yılında normalleşme süreci başlatılmış, ancak 2018 yılında bu süreç yine sekteye uğramıştır. Mart 2022'de iki ülke Cumhurbaşkanı'nın Ankara'da buluşması ikili ilişkilerde yeni bir dönemin başlangıcını temsil etmektedir.

Türkiye ve İsrail arasındaki yakınlaşmaya büyük oranda Doğu Akdeniz'deki enerji iş birliği öncülük edecektir. İkili ilişkilerdeki en sorunsuz alan olan dış ticaret ise yakınlaşmanın zeminini oluşturabilir. Zira Türkiye ve İsrail'in dış ticareti konjonktürel politik kaygıların ötesinde istikrarlı bir yapıya sahiptir.

Mart 2022'de iki ülke Cumhurbaşkanı'nın **Ankara'da buluşması ikili ilişkilerde yeni bir dönemin** başlangıcını temsil etmektedir.





İki ülke arasındaki ticari ilişkilerin son dönemde pozitif bir ivme yakaladığını söylemek mümkündür. Türkiye'nin İsrail'e ihracatı 2021 yılında önceki yıla göre %35 artarak 6,4 milyar \$ ile en yüksek seviyesine çıkmış, ithalatı ise %37 artışla 2 milyar \$ olmuştur.

Mart ayında gerçekleşen ziyaretin ardından yapılan açıklamada Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsrail'le dış ticaret hacminin bu yıl 10 milyar \$'ı aşacağı yönündeki beklentisini ifade etmiştir. 2022 yılının ilk dört ayında İsrail'e ihracatın geçen senenin aynı dönemine göre %35 artarak 2,6 milyar \$'a ulaştığı dikkate alınırsa bu beklentinin gerçekleşmesi mümkündür.

Mart ayında gerçekleşen ziyaretin ardından yapılan açıklamada **Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsrail'le dış ticaret hacminin bu yıl 10 milyar \$'ı aşacağı** yönündeki beklentisini ifade etmiştir.

Tablo 1. İsrail Temel Ekonomik Göstergeler

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Enflasyon	-0,6	-0,5	0,2	0,8	0,8	-0,6
GSYH Reel Büyüme	2,1	4,5	4,4	4,1	3,7	-2,1
GSYH (milyar \$)	300	319	355,2	373,2	397,9	406,9
Toplam İhracat (milyar \$)	53,5	52,2	53,1	54,1	51,9	47,9
Toplam İthalat (milyar \$)	61,3	65,1	68	75,6	75,7	69,2
Kentsel Nüfus (1000 Kişi)	7.724,70	7.884,20	8.045,50	8.209,30	8.375,00	8.533,70
Kentsel Nüfus (%)	92,2	92,3	92,3	92,4	92,5	92,6
0-14 Yaş Arası Nüfus	28,3	28,3	28,3	28,2	28,2	28,1
15-64 Yaş Arası Nüfus	60,8	60,5	60,3	60,1	60	59,9

Kaynak: Euromonitor

Tablo 2. İsrail'in Dış Ticaretinde Başlıca Partnerleri (Bölgelere Göre)

Başlıca İhracat Destinasyonları	2021 Payı (%)	Başlıca İthalat Kaynakları	2021 Payı (%)
Avrupa'ya İhracat (fob)	33,9	Avrupa'dan İthalat (cif)	54,6
Kuzey Amerika'ya İhracat (fob)	28,3	Asya Pasifik'ten İthalat (cif)	26
Asya Pasifik'e İhracat (fob)	22,8	Kuzey Amerika'dan İthalat (cif)	9,7
Diğer Ülkelere İhracat (fob)	8,4	Diğer Ülkelerden İthalat (cif)	6,5
Latin Amerika'ya İhracat (fob)	3,7	Afrika ve Orta Doğu'dan İthalat (cif)	1,7
Afrika ve Orta Doğu'ya İhracat (fob)	1,9	Latin Amerika'dan İthalat (cif)	1,3

Kaynak: Euromonitor

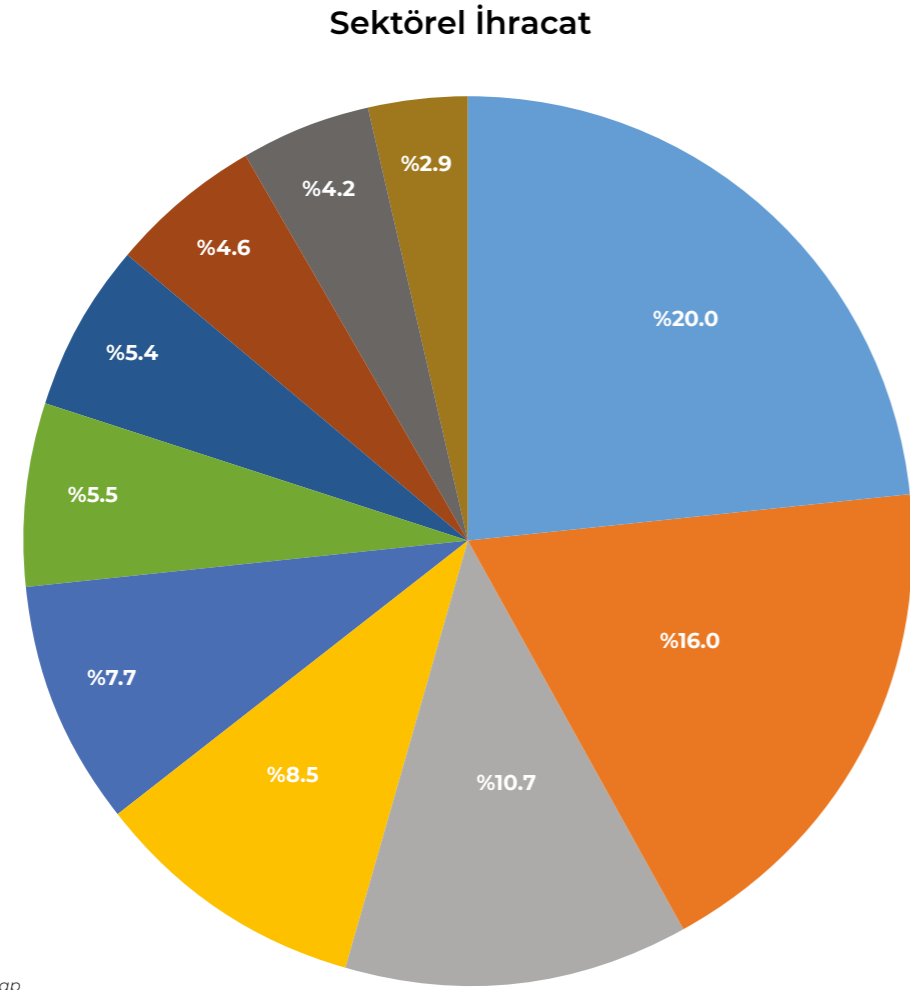
Tablo 3. Türkiye'nin İsrail'le Dış Ticareti

	Türkiye'nin İsrail'e İhracatı (Milyar \$)	Türkiye'nin İsrail'den İthalatı (Milyar \$)
2013	2,8	2,7
2014	3,1	3,1
2015	2,8	1,9
2016	3,1	1,4
2017	3,5	1,7
2018	4	2
2019	4,5	1,6
2020	4,7	1,5
2021	6,4	2
Yıllık Ortalama	3,9	2
Potansiyel*	10	

Kaynak: Euromonitor

\*Potansiyel ihracat hesaplaması Türkiye'nin genel ihracatında belirtilen yıllardaki ortalama ihracat artış oranının 2030 yılına kadar devamı ve seçili ülkeye bu artış oranının yansıtılması ile hesaplanmıştır.

Tablo 4. Türkiye'nin İsrail'e Sektörel İhracatı (İlk 10 Sektör / 2011-2020)



Kaynak: Trademap

- Çelik
- Otomotiv Endüstrisi
- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri
- Hazırgiyim ve Konfeksiyon
- Elektrik ve Elektronik
- Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri
- Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
- Demir ve Demir Dışı Metaller
- Tekstil ve Hammaddeleri

\* Görece ağırlığı en yüksek olan ilk 10 sektör dahil edilmiştir.

## TÜRKİYE-İSRAİL RCA ANALİZİ (İSRAİL İLK 100 ÜRÜN)

Tablo 5. Türkiye-İsrail RCA Analizi (İsrail İlk 100 Ürün) (2011-2020)

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
2709	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	63,8	2.737,3	0	0,00
8703	Otomotiv Endüstrisi	Binek otomobilleri ve insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil); taşıma kapasitesi < 10 kişi	39,1	3.684,9	88,3	1,29
7102	Mücevher	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	72,2	12,1	0,2	0,03
8517	Elektrik ve Elektronik	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	18,2	9,0	1,9	0,03
8471	Elektrik ve Elektronik	Otomatik bilgi işlem makineleri ve birimleri, manyetik/optik okuyucular, verileri kayıt ortamına kod şekline dönüştürerek giren ve işleyen makineler	14,1	161,4	1,7	0,02
3004	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış)	14,7	10,7	7,3	0,29
8542	Elektrik ve Elektronik	Elektronik entegre devreler	16,6	0,1	0,2	0,00
2710	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ve petrol veya bitümenli yağ oranı >=%70 olan müstahzarlar	25,8	233,2	53,7	0,89
3002	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	İnsan kanı, tedavi/korunma/teşhis için hayvan kanı, antiserum vb., bağışıklık sağlayan ürünler, aşı, toksin, mikroorganizma kültürleri vb. ürünler	5,6	0,1	2,3	0,14
8704	Otomotiv Endüstrisi	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	7,9	154,3	43,6	3,62
8486	Makine ve Aksamları	Yarı iletken disk, tertibat, külçe, elektronik entegre devre, düz panel göstergesi imalatı için makine ve cihazlar ile 9(c) notundaki makine ve cihaz	11,2	1,0	0	0,00

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
8411	Savunma ve Havacılık Sanayii	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	6,7	35,0	4,5	0,44
9018	Elektrik ve Elektronik	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	5,1	13,6	2,5	0,32
2701	Madencilik Ürünleri	Taşkömürü, taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	8,9	0,0	0,1	0,01
8544	Elektrik ve Elektronik	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenleri, tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3,8	1.274,4	22,8	2,05
3901	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	5,2	30,4	0,9	0,21
8528	Elektrik ve Elektronik	Monitörler, projektörler ve televizyon alıcı cihazları	4,4	27,8	16,2	1,28
9403	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	3,5	233,2	13,8	1,87
8541	Elektrik ve Elektronik	Diyod, transistör vb. yarı iletken tertibat, ışığa duyarlı yarı iletken tertibat, ışık yayan diyodlar (LED), monte edilmiş piezo elektrik kristaller	2,5	1,1	0,6	0,09
7213	Çelik	Demir veya alaşımsız çelikten sıcak haddelenmiş, kangal halinde filmaşın	2,9	738,7	6,6	5,55
0202	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	Büyükbaş hayvanlarının etleri; dondurulmuş	4,4	0,0	0	0,03
8418	Elektrik ve Elektronik	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar, ısı pompaları (84.15 pozisyonundaki klima cihazları hariç)	3,1	565,0	18,9	4,12
1001	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Buğday ve mahlut	4,1	14,6	0,3	0,17
8504	Elektrik ve Elektronik	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	3,1	45,0	8,2	0,85
9401	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	Oturmaya mahsus mobilyalar (94.02 pozisyonundakiler hariç) (yatak haline getirilebilir türden olsun olmasın) ve bunların aksam ve parçaları	2,6	210,8	8,6	1,48

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
8536	Elektrik ve Elektronik	Elektrik devrelerinin anahtarlanması/korunması veya elektrik devresine/ devresinden bağlantı yapmaya mahsus elektrik teçhizat; gerilimi <= 1000 V	3,5	48,1	5,3	0,55
6907	Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	Seramikten döşeme/ kaplama karoları, kaldırım taşları, mozaik küpler, vb. ve bitirme seramikleri	1,5	282,5	3,1	4,63
7210	Çelik	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamuller; kaplanmış, en >= 600 mm	2,7	263,1	6,3	3,80
7228	Çelik	Diğer alaşımlı çelikten çubuk ve profiller ile alaşımlı veya alaşımsız çelikten sondaj işlerinde kullanılan içi boş çubuklar	1,2	797,1	1,6	1,90
8415	İklimlendirme Sanayii	Klima cihazları; motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar	2,7	28,1	3,1	1,21
8443	Makine ve Aksamları	Levha, silindir ve diğer tabedici unsurlar aracılığıyla baskı yapan makineler, diğer baskı, kopyalama ve faks makineleri ve aksam-parça-aksesuarları	4,1	26,3	0,7	0,10
8502	Elektrik ve Elektronik	Elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları ve rotatif elektrik konvertörleri	3	106,1	2,6	1,90
6109	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	Tiştörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya kroşe)	2,6	215,2	29,7	5,37
8481	İklimlendirme Sanayii	Boru, kazan, tank, depo vb. diğer kaplar için musluk, valf (vana) vb. cihazlar (basınç düşürücü valfler ile termostatik kontrollü valfler dahil)	3,2	75,3	5,3	0,74
0304	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	2,2	12,9	1,7	1,22
6403	Deri ve Deri Mamulleri	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	3,1	63,1	3,2	0,82
8421	İklimlendirme Sanayii	Santrifüjler (santrifüj kurutma makineleri dahil) ve sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makine ve cihazlar	3,3	40,8	4,1	0,73

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
8708	Otomotiv Endüstrisi	87.01 ila 87.05 Pozisyonlarında yer alan motorlu kara taşıtlarının aksam ve parçaları	3	131,1	41,1	1,38
2933	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4,5	0,2	0,1	0,02
3907	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Poliasetaller, diğer polietiler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, poliesterler, vb.(ilk şekillerde)	2,9	152,7	4	1,32
8516	Elektrik ve Elektronik	Elektrikli su ısıtıcıları, mekan ısıtıcıları, berber ve evler için elektrotermik cihazlar, el kurutma makineleri, elektrikli ütüler, ısıtıcı rezistans	2	158,5	10,1	2,28
3926	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Plastikten diğer eşya ve 39.01 ila 39.14 pozisyonlarında belirtilen diğer maddelerden eşya	2,1	60,8	3,7	0,54
7113	Mücevher	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	1,9	784,8	37,1	6,58
9405	Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	Başka yerde belirtilmemiş aydınlatma cihazları, sabit bir ışık kaynağına sahip ışıklı panolar, ışıklı isim tabelaları, vb. eşya ve aksam-parçalar	2,2	26,7	2,6	0,41
1005	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Mısır	3,4	4,9	0,7	0,27
6204	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon, tulum ve şortlar (örülmemiş veya kroşe olmayan)	2,6	273,3	24,4	4,73
0102	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	1,7	0,0	0	0,09
2523	Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	Portland çimentosu, şaplı çimento ("ciment fondu"), cüruf çimentosu, süper sülfat çimentosu ve benzeri su altında sertleşen çimentolar	1,7	729,9	7,4	10,16
8518	Elektrik ve Elektronik	Mikrofonlar ve mesnetleri, hoparlör, kulaklık, mikrofon ve hoparlör(ler) içeren setler, elektrikli ses frekansı yükselteçleri, amplitatörler	1,1	0,5	0,1	0,02

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
8479	Makine ve Aksamları	Bu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan kendine özgü bir fonksiyonu olan makineler ve mekanik cihazlar	2,4	38,2	3,4	0,60
3822	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Laboratuvarlarda veya teşhiste kullanılan reaktifler ve standart (referans) maddeleri	1,3	0,1	0,4	0,49
4407	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	Uzunlamasına testere ile biçilmiş veya yontulmuş, dilimlenmiş veya yaprak halinde açılmış, kalınlığı 6 mm. yi geçen ağaçlar	2,2	2,9	0,2	0,14
3902	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1,6	15,4	0,4	0,25
4011	Otomotiv Endüstrisi	Kauçuktan yeni dış lastikler	2,3	176,8	12,3	1,95
8428	Makine ve Aksamları	Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makina ve cihazlar (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	2	58,1	1,9	1,04
3923	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzemeler, plastiklerden tıpa, kapak ve diğer kapama malzemeleri	1,9	453,8	8,5	1,82
9031	Elektrik ve Elektronik	Profil projektörleri ve bu fasılın herhangi bir yerinde belirtilmeyen veya yer almayan ölçme veya kontrol alet, cihaz ve makineleri	2	1,7	0,5	0,14
3402	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Yüzeyaktif organik maddeler (sabunlar hariç), yüzeyaktif müstahzarlar, yıkama müstahzarları ve temizleme müstahzarları (34.01 pozisyonundakiler HARIÇ)	2,3	272,7	3,8	1,26
8302	Demir ve Demir Dışı Metaller	Adi metallerden donanım, tertibat vb., askılıklar, dirsekler vb., donanımları ile birlikte olan küçük tekerlekler, otomatik kapı kapayıcıları	1,7	35,9	4,6	1,60
3920	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye; gözeneksiz, takviye edilmemiş, mesnetsiz	2,3	340,8	10,2	2,46
8702	Otomotiv Endüstrisi	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	1,6	103,9	14	10,40

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
9503	Diğer Sanayi Ürünleri	Çocuk için üç tekerlekli bisiklet, skuter, pedallı araba, oyuncak bebek ve arabaları, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller vb., bilmece (puzzle)	1,5	11,6	0,3	0,12
8429	Makine ve Aksamları	Kendinden hareketli buldozer, angledozer, greyder, toprak tesviye makinaları, skreyper, mekanik küreyici, ekskavatör, (Devamı Resmi Gazetede)	2,2	56,4	2	0,71
8414	İklimlendirme Sanayii	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar (vantilatörler-aspiratörler), aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	2,2	25,9	3,9	0,69
7214	Çelik	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar; dövülmüş, sıcak haddelenmiş veya sıcak çekilmiş, haddeleme işleminden sonra burulmuş olanlar dahil	2,1	1.519,8	36,4	19,76
2402	Tütün	Tütün veya tütün yerine geçen maddelerden yapılmış purolar, uçları açık purolar, sigarillolar ve sigaralar	2,1	723,8	4,7	1,71
7604	Demir ve Demir Dışı Metaller	Aluminyumdan çubuklar ve profiller	1,1	140,7	7,1	7,83
7326	Demir ve Demir Dışı Metaller	Demir veya çelikten diğer eşya	1,9	45,5	6,9	1,49
9021	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Ortopedik cihazlar, cebireler, gutyerler, vb. cihazlar, protez organlar, işitme engelliler için cihazlar, vücut kusur/noksanlığı için diğer cihazlar	1,8	2,3	0,8	0,19
3924	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Plastikten sofralar, mutfak ve diğer ev eşyası, sağlık veya tuvalet eşyası	1,4	501,9	3,7	2,42
2106	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan gıda müstahzarları	2,3	27,5	3,8	0,76
8473	Elektrik ve Elektronik	Sadece veya esas itibarıyla 84.70, 84.71, 84.72 pozisyonlarındaki makine ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam, parça ve aksesuarlar	2,2	0,7	0,3	0,02

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
8537	Elektrik ve Elektronik	Elektriğin kontrol/dağıtımı için, 85.35-85.36'daki iki/daha fazla cihazla donatılmış tablolar, panolar, konsollar, sayısal kontrol cihazları, vb.	1,4	17,1	5,1	0,78
9022	Elektrik ve Elektronik	X, alfa, beta, gama ışınli cihazlar, X -ışınli tüpler ve jeneratörler, yüksek gerilim jeneratörleri, ekranlar, muayene, tedavi amaçlı masa, koltuk, vb	1,8	0,3	0,2	0,19
4412	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	Kontrplaklar, kaplamalı levhalar ve benzeri lamine edilmiş ağaçlar	1,3	2,7	0,2	0,21
7308	Çelik	Demir veya çelikten inşaat (94.06 pozisyonundaki prefabrik yapılar hariç), inşaat aksamı ve inşaatla kullanılan sac çubuk, profil, boru vb.	1,3	190,1	12,7	2,97
3303	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Parfümler ve tuvalet suları	1,2	2,5	0,7	0,60
2208	Meyve Sebze Mamulleri	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	1,1	0,7	0,4	0,11
8543	Elektrik ve Elektronik	Kendine has fonksiyonu olan elektrikli diğer makina ve cihazlar	1,7	2,4	0,6	0,14
6203	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kı (örülmemiş veya kroşe olmayan)	1,7	228,9	15	3,44
8501	Elektrik ve Elektronik	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	1,8	8,1	1,6	0,43
0201	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	Büyükbaş hayvanlarının etleri; taze veya soğutulmuş	0,6	0,0	0	0,01
1905	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Ekmek, pasta, kek, bisküvi ve diğer ekmekçilik mamulleri, hosti, eczacılıkta kullanılan boş ilaç kapsülleri, mühür güllacı, pirinç kağıdı vb. ürünler	1,3	70,2	9,1	2,61
8426	Makine ve Aksamları	Gemi vinci (derricks), vinçler (cranes), hareketli kaldırma çerçeveleri, şasisi "straddle" tipi lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları	1,2	7,4	0,8	0,64



GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
7208	Çelik	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri; sıcak haddelenmiş, kaplanmamış, en >= 600 mm	1,7	137,8	12,4	3,21
8422	Elektrik ve Elektronik	Bulaşık yıkama makinaları, şişeleri veya diğer kapları temizlemeye veya kurutmaya mahsus makinalar	1,5	52,0	6,4	3,15
9001	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Optik lifler, optik lif demetleri ve kabloları, yaprak veya levha halinde polarizan maddeler, mercekler, prizmalar, aynalar ve diğer optik elemanlar	1,4	2,5	0,1	0,06
8803	Savunma ve Havacılık Sanayii	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	4,1	4,3	5,9	0,98
2711	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	3,2	49,8	1,7	0,06
8413	Makine ve Aksamları	Sıvılar için pompalar ve sıvı elevatörleri	1,8	27,7	4,8	1,17
8525	Elektrik ve Elektronik	Radio veya televizyon yayınlamaya mahsus verici cihazlar, televizyon kameraları, dijital kameralar ve görüntü kaydedici kameralar	1,6	22,7	0,3	0,06
2309	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	1,2	7,4	1,3	0,70
3705	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Fotoğrafçılıkta kullanılan levha ve filmler (dolu ve developpe edilmiş) (sinemacılıkta kullanılan filmler hariç)	0,8	0,0	0	0,00
8603	Otomotiv Endüstrisi	Kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonları	0,1	0,0	0,3	0,51
9030	Elektrik ve Elektronik	Osiloskop, spektrum analizörleri, vb., alfa, beta, gama, X-ışını, kozmik veya diğer iyonlaşma ışınlarını ölçmeye veya bulmaya mahsus alet ve cihazlar	1,6	0,5	0,2	0,04
6110	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri eşya (örme veya kroşe)	1,6	51,3	17,1	3,91
1806	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	1,4	36,2	5	2,01

GTİP	Sektör	Ürün Tanımı	Toplam İthalat (milyar \$)	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Türkiye'nin Dünya'ya İhracatı (milyar \$)	Türkiye'nin RCA Skoru (2021)
1701	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	Kamış veya pancar şekeri ve kimyaca saf sakaroz (katı halde)	2,1	0,4	0,3	0,58
4202	Deri ve Deri Mamulleri	Sandıklar, bavullar, valizler, evrak çantası, okul çantası, seyahat eşyası, her tür kılıf, vb.	1,5	7,9	1,7	0,32
3824	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kullanılan diğer kimyasal ürünler	1,4	14,2	1,8	0,52

Yazarın Trademap verileri aracılığıyla hesaplanmıştır.

İsrail, Türkiye'nin avantajlı olduğu **41 ürün grubunda son 10 yılda 132 milyar \$ ithalat gerçekleştirdi.** Bu ürünler arasında mücevher sektörü ön plana çıkıyor.



Tablo 6. Türkiye'nin İsrail'e İhracatında Sektörlere Göre Avantajlı Ürünler

Sektör	Avantajlı Ürün
Çelik	6
Elektrik ve Elektronik	6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	5
Otomotiv Endüstrisi	5
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	4
Demir ve Demir Dışı Metaller	3
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	2
Makine ve Aksamları	2
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	2
İklimlendirme Sanayii	1
Mücevher	1
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	1
Tütün	1
İlk 100 içerisinde	41

Kaynak: TIM, Trademap



Türkiye ve İsrail'in **dış ticareti konjonktürel politik** ilişkilerden daha istikrarlı bir yapıya sahiptir.

## İsrail Genel Değerlendirme



**10**  
milyar \$  
ihracat potansiyeli

Yüksek inovasyon potansiyeli; 2020'de GSYİH'nın %4,7'sine denk gelen AR-GE harcaması ile gelişmiş ülkeler arasında en yüksek orana sahip ülke

İsrail Türkiye'nin avantajlı olduğu

**41**

ürün grubunda son 10 yılda 132 milyar \$ ithalat gerçekleşti. Bu ürünler arasında mücevher sektörü ön plana çıkıyor.



**2022**

Yılı için 2021'e göre artı 1,1 milyar \$ ihracat potansiyeli

Ekonomik göstergelerde başarılı sıralamalar



Türkiye ile istikrarlı bir dış ticaret performansı



Hızla yükselen orta sınıf ve buna bağlı olarak tüketim harcamalarında yükseliş

Türkiye İsrail'in en çok ithal ettiği 100 ürün grubunun 41'inde rekabet avantajına sahip



Çeşitlendirilmiş ekonomi ve ihracat tabanı

Türkiye'nin en avantajlı olduğu sektörler Çelik (6), Elektrik-Elektronik (6), Kimyevi Maddeler ve Mamulleri (5) ve Otomotiv (5) olarak öne çıkıyor.



Görece düşük enflasyonist ortamı

Türkiye ile yükselen iş birliği çalışmaları

Cazip tüketici pazarı; 2021-2040 yılları arasında İsrail'de %30,8'lik hızlı nüfus artışı gerçekleşmesi bekleniyor